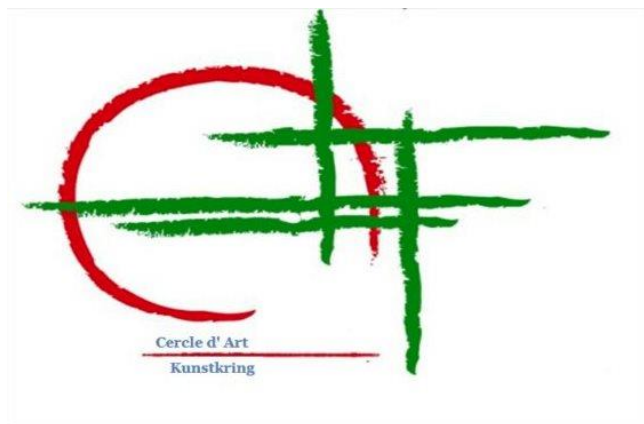

NIEUWSBRIEF nr 12

Januari 2023

KUNSTKRING BNP PARIBAS FORTIS vzw

ONS CONTACTEREN :

Secretariaat : binnenkort zal er op ons secretariaat opnieuw permanentie zijn maar dan in Watermaal-Bosvoorde.

Het nieuwe intern mailadres wordt zo snel mogelijk gepubliceerd.

Het officiële postadres blijft :
Kunstkring BNP Paribas Fortis vzw,
3 Warandeborg, 1000 Brussel.

Email-adres :

cercledart-kunstkring@cae-kkk.be

U vindt de laatste nieuwsberichten op onze website : <http://www.cae-kkk.be/>

WE VERHUIZEN !

Of beter gezegd : we zijn verhuisd. In ons vorig nummer hebben we u daarvan op de hoogte gebracht.

De bank heeft haar historische gebouwen in de Broekstraat verlaten. En de Kunstkring dus ook ...

Gezien het vastgoedbeleid van de bank is het de Sportkring die ons verwelkomt in zijn lokalen in Watermaal-Bosvoorde. Waarvoor onze hartelijke dank aan de verantwoordelijken aldaar.

Dit zou evenwel geen gevolgen mogen hebben voor onze werking en activiteiten. Wij houden u stevast op hoogte.

← Een van de gebouwen van de Sportkring, Kruisbooglaan 22, 1170 Watermaal-Bosvoorde waar de Kunstkring zijn intrek heeft genomen.

Het zal dienen als hoofgebouw voor de verschillende afdelingen van de Kunstkring en de organisatie van de activiteiten. Elke sectie zal haar leden tijdig informeren.

AAN ONZE LEDEN DIE DE BANK VERLATEN EN ALLE ANDEREN :

Vergeet niet uw persoonlijk email-adres door te geven aan de Kunstkring zodat wij verder gemakkelijk informatie, uitnodigingen en “Newsletter” kunnen blijven doorsturen :

cercledart-kunstkring@cae-kkk.be.

Zelfs al blijf u actief binnen de bank – gezien de huidige beperkingen binnen de bank wat betreft bijlagen bij e-mails – is het aangewezen ons ook uw privé e-mailadres te bezorgen.

Alle info i.v.m.de Kunstkring vindt u op MY HR / MY well-being/Clubs of via :

https://weshare.group.echonet/sites/csr/layouts/15/WopiFrame.aspx?sourcedoc={8D69BBBC-F902-42CA-B2A5-EB17331351B7}&file=CL_001_FR.pptx&action=default

Patrimonium

HET BEGIJNHOF VAN ANDERLECHT : het kleinste begijnhof van België ...

Het centrum van de Brusselse gemeente Anderlecht omvat een belangrijk historisch patrimonium waaronder de Sint-Pieter-en-Sint-Guidokerk, het Erasmushuis en het begijnhof. In dit laatste zijn onlangs belangrijke onderhoudswerken uitgevoerd. Het zal opnieuw opengaan in 2023.

De begijnen ontstonden in de 12^e eeuw in Luik en kwamen overal in België tot grote bloei. Begijnen waren religieuze lekenvrouwen – meestal weduwen – die hun leven aan God wijdden maar geen

geloften aflegden en niet in kloosters woonden. Zij werkten om in hun levensonderhoud te voorzien en wijden zich helemaal aan liefdadigheidswerken.

Alhoewel de laatste begijnen reeds enkele jaren geleden zijn uitgestorven hebben enkele steden hun begijnhoven bewaard : Brugge, Leuven, Diest, Oudenaarde... Maar niet in Brussel waar slechts de kerk van Sint-Jan-Baptist ten-Begijnhofkerk (ook Sint-Jan-de-Doper-op-het-Begijnhof genoemd) overblijft. Het groot begijnhof ¹ verdween in de 19e eeuw ten gevolge van de uitbreiding van de stad. Niet alle begijnhoven hadden dezelfde grootte. In sommige woonden slechts enkele vrouwen. Zeer waarschijnlijk is dit de redding geweest van het begijnhof van Anderlecht : te klein om de aandacht te trekken.

Gesticht in 1252 in de schaduw van het kapittel van Anderlecht² konden in het begijnhof 8 vrouwen verblijven³. Het bestond uit 2 vleugels rondom een ommuurde binnenkoer voorzien van een waterput. Bij recente renovatiewerken kreeg men een beter zicht op de verschillende fasen in de evolutie van de gebouwen. Zo werden verschillende elementen uit het einde van de middeleeuwen gevonden : houten constructies, pleisterwerk, dakstro...

In het begin van de 18^e eeuw werden in verschillende fasen verbouwingen uitgevoerd : bakstenen en witsteen vervingen het hout- en pleisterwerk.

Na de Franse Revolutie werd het gebouw gebruikt als godshuis, een opvang voor arme, noodlijdende vrouwen. Eind 1928 werd het gebouw gesloten maar in 1930 opnieuw geopend en ingericht als "folkloristisch museum en lokale geschiedenis".

Adres : Kapelaanstraat 8, 1070 Anderlecht – www.erasmushouse.museum

Het oudste gebouw met zicht op de binnenkoer.

Notas :

¹ Op het einde van de 14e eeuw waren er 1200 begijnen in het groot begijnhof alhoewel Brussel slechts 3000 inwoners telde.

² De collegiale Sint-Pieter-en-Sint-Guidokerk werd in de 14e eeuw gebouwd in Brabantse gotiek ter vervanging van de eerste romaanse kerk. Deze kerken werden bestuurd door een college van kanunniken gesticht in 1046.

³ Begijnen waren bedienden van de kanunniken of van de parochiale hoogwaardigheidsbekleders en verrichtten kleine werkjes ten voordele van het college (naaien, onderhoud, zorgen voor zieke religieuzen...). De laatste in de wereld – Marcella Pattyn - stierf in 2013 in Kortrijk.

WANNEER...

... u een interessant artikel of een studie hebt geschreven over een cultureel onderwerp (kunst, geschiedenis, muziek...), waarom dit niet delen met de andere leden van de Kunstkring? Wij zorgen eventueel voor de vertaling.

Er bestaat een groep "Kunstkring" op facebook. Aarzel niet om lid te worden via:

<https://www.facebook.com/groups/773028359401181>

HET BELGISCH VOLKSLIED : De Brabançonne... een Frans volkslied ?

Over het algemeen gaat men er van uit dat het Belgisch volkslied werd geschreven door een Belg ... Toch niet ? Zeker niet wat betreft de tekst want die werd geschreven tijdens de revolutie in 1830 en België als onafhankelijke staat nog niet bestond.

Detail van het monument ter ere van Jenneval.

Wanneer het er op aankwam om het stemrecht aan bepaalde categorieën van staatsburgers toe te kennen stond de wetgever voor een dilemma : er waren geen Belgen !

Inderdaad, de inwoners van het nieuwe onafhankelijk grondgebied waren geboren onder het Oostenrijks, het Frans of het Nederlands regime. Maar er waren misschien ook Britten, Pruisen of nog anderen die zich toevallig hier hadden gevestigd o.a. ten tijde van Napoleon. Er werd toen beslist om iedereen die hier woonde vóór de slag bij Waterloo als Belg te beschouwen.

Anders gezegd : zelfs indien Jenneval niet zou gestorven zijn in 1830, zo u hij door deze maatregel nooit de Belgische nationaliteit hebben gekregen. Immers, Jenneval is de artiestennaam van Hypolite Louis Alexandre Dechet, Frans toneelspeler en poëet, geboren in Lyon in 1801 en na de revolutie "Les Trois Glorieuses"¹ in juli in Parijs naar Brussel gekomen om op te treden in de Muntchouwburg.

Al vlug sloot hij zich aan bij de Brusselse revolutionairen. Volgens de overlevering schreef Jenneval de eerste tekst van het Belgisch volkslied in het café "De Gouden Arend" in de Greepstraat nabij het Muntplein. Deze tekst – sterk verschillend van de huidige versie – werd geschreven in de optiek van een mogelijk vredesakkoord met de Nederlanden. In de Brusselse krant "*L'écho des Pays-Bas*" van 7 september 1830 staat dat de tekst toen voor het eerst werd gezongen op de tonen van de *air des lanciers polonais*.

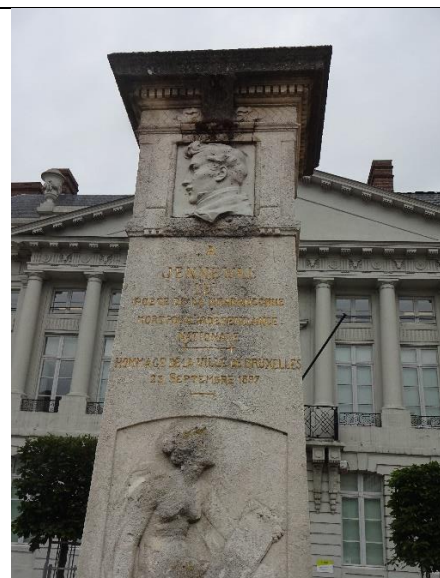
Jenneval sterft op 19 oktober 1830 in een militair treffen tussen Lier en Mechelen, onthoofd door een Hollandse kanonskogel.

De originele tekst en muziek van het Belgisch volkslied werd herwerkt door François Van Campenhout (1779-1848) : operazanger, vioolspeler, orkestleider en componist die eerst Fransman was, daarna Nederlander en tenslotte Belg.

De eerste publieke uitvoering van het Belgisch volkslied had plaats in de Muntchouwburg begin oktober 1830. De eenvoudige partituur werd herwerkt en aangepast aan de tekst van Charles Rogier.

Nota :

¹ "Les Trois Glorieuses" of Julirevolutie refereert naar de gebeurtenissen op 27,28 en 29 juli 1830 in Parijs waarbij de Franse koning Charles X onttroond werd door Koning Louis-Philippe, de vader van de toekomstige eerste koningin van België.

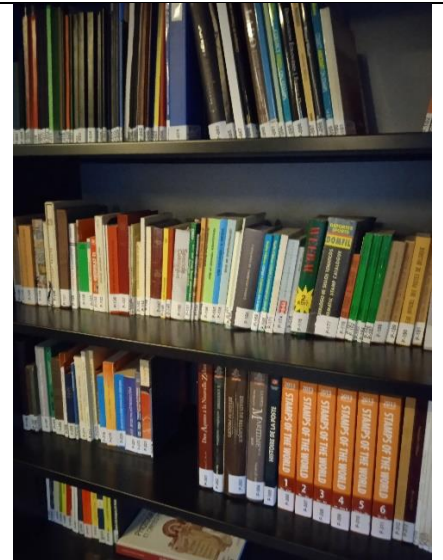

Monument op het Martelarenplein ter ere van Jenneval.

Herinnering : de **afdeling Verzamelingen** heeft zijn werkwijze aangepast voor de verspreiding van de wisselboekjes en filatelistische catalogi. Ondertussen zijn de bijeenkomsten opnieuw opgestart maar aan een lagere frequentie dan vroeger. Andere mogelijkheden worden nog onderzocht.

Foto : Een deel van de bibliotheek van de afdeling Verzamelingen. Er zijn niet alleen de filatelistische catalogi van Yvert en Tellier maar ook catalogi en andere speciale referentiewerken van o.a. penningkunde...

Wenst u een van deze werken te raadplegen of te ontlene n ?
Contacteer de Kunstkring via ons mailadres.

DE KUNSTKRING WENST U EEN VOOSPOEDIG EN GEZOND 2023 !

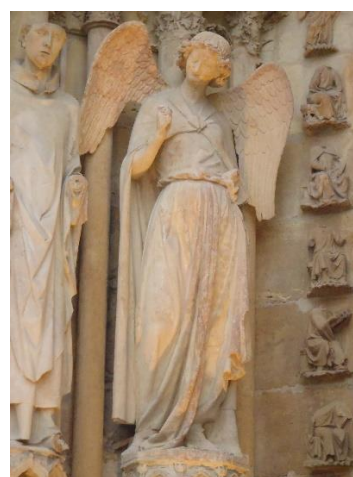
Vol energie hernemen we onze activiteiten ... Binnenkort start het **Teken- en Schilderatelier**. Ook van het **zangkoor** komt er nieuws ! Het overzicht van de geplande activiteiten, bezoeken, wandelingen en andere uitstappen volgt spoedig.

Culturele uitstap

KERSTMARKT 2022 in Reims

Naar jaarlijkse traditie bracht de Kunstkring een bezoek aan een kerstmarkt met daaraan een cultureel luik gekoppeld. Deze maal was de stad Reims aan de beurt, met een tussenstop in La Louvière en de bootliften van Strépy Braccquegnies, en ook een bezoek aan het champagnehuis Pomery Vranken.

Hierbij enkele foto's van de rondleiding in Reims.

➔ Meer foto's op de Facebook-pagina van de Kunstkring.

MAIL-ART

In de post-coronaperiode konden we het merendeel van onze activiteiten hernemen (tentoonstellingen...). Sommige activiteiten moesten evenwel worden geannuleerd. Dat was ook zo voor de voorstelling en tentoonstelling **“Merci facteur! Mail-art #4”**, het vierde luik van een reeks tentoonstellingen uit het archief van het museum BPS22 in Charleroi.

Dit museum heeft de archieven van een 12-tal mail-artisten uit Franstalig België verzameld. Deze vormden het thema van een algemene tentoonstelling **“Le message c’est le réseau”** in het Centre Wallonie-Bruxelles in Parijs in de lente van 2020 maar verplaatst omwille van de eerste golf van het coronavirus.

<https://www.hdmedia.fr/visite-virtuelle/hd/cbp2jpyY6-centre-wallonie-bruxelles-paris.html>

Pierre Olivier Rollin, directeur van BPS22 en commissaris van de tentoonstelling in Parijs en van de tentoonstellingen “Merci facteur!” in Charleroi. De foto’s werden genomen tijdens de voorbereiding van het vierde luik in BPS22.

BPS22 is het kunstmuseum van de provincie Henegouwen. Het is ondergebracht in een geklasseerd historisch gebouw van ijzer en glas in een industrieel complex. De totale oppervlakte bedraagt 2500 m². Momenteel is het gesloten wegens renovatiewerken.

Adres : Boulevard Solvay 22, 6000 Charleroi.

Wat is mail-art ?

Men gaat er van uit dat mail-art is ontstaan in 1962 met de oprichting van de New York Correspondance School of Art door Ray Johnson. Sindsdien hebben duizenden kunstenaars over de hele wereld kunstwerken uitgewisseld – vooral per post – met vooral aandacht voor de versiering van de omslagen.

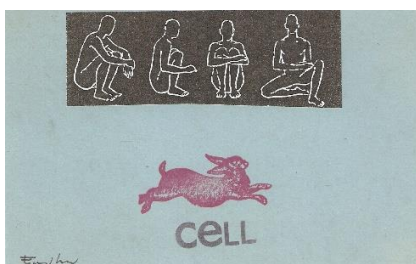
Deze items worden meestal getoond tijdens collectieve tentoonstellingen en opgenomen in catalogi en andere publicaties, alhoewel dit geen meerwaarde betekent voor deze voorwerpen. De mail-artiesten erkennen hun verwantschap met stromingen zoals Dada en Fluxus. Ze organiseren regelmatig ontmoetingen, workshops en andere artistieke en ludieke activiteiten.

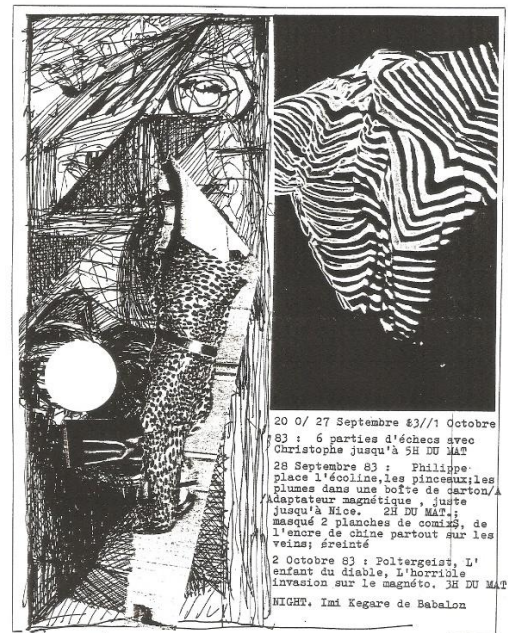

← De Belgische post is de enige in de wereld die – in 2003 – aan 2 mail-artiesten (Guy Bleus en Jean Spiroux) heeft gevraagd om een echte postzegel te ontwerpen.

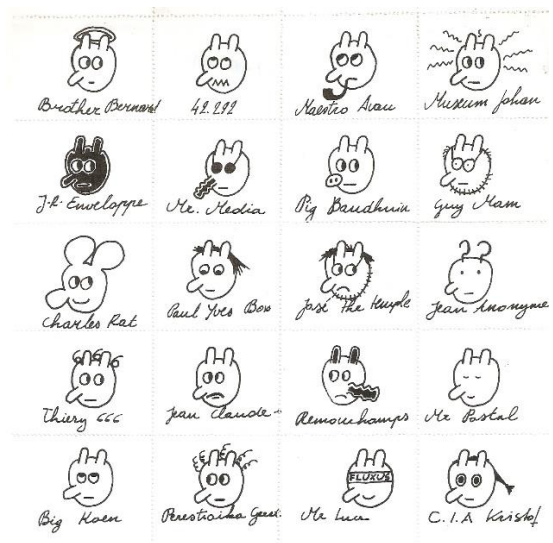
Bijeenkomst van mail-artiesten in Eeklo in 1985. In het midden in het wit Shozo Shimamoto, vooral bekend omdat hij deel uitmaakte van Gutai, het Japans equivalent van Fluxus. Links van hem zit Royosuke Cohen o.a. bekend om zijn project Brain Cell, opgericht in 1985 met ondertussen duizenden deelnemers uit meer dan 80 landen.

LIQIDATION TOTALE

Handwritten signature: K. H. 83

The Belgian Correspondence School found on the border of 1981 in the C.I.A. headquarters. 1 Stamp sheet enclosed with a copy of "Tippity no.1" the Belgians issue. Merci.

Meer info over mail-art :

<https://sites.google.com/site/guystuckens/art-et-mail-art/mail-art-dossier> (enkel in het Frans).